

Spillningsinventering: Älg och Rådjur Särna-Idre älgförvaltningsområde

Foto: Mostphotos

Spillningsinventering används för att uppskatta tätheter av bland annat älg. Metoden är ett bra alternativ till andra metoder och i flera avseenden billigare och bättre än till exempel flyginventeringar. Det bästa är om man kan samla in uppgifter årligen eller relativt tätt i tid för att kunna följa den lokala älgstammens utveckling. Resultatet skall ses som ett index över älg- och rådjurspopulationerna och inte ett absolut mått. Tillsammans med t.ex. en väl täckande ÄlgObs så ger det ett mycket bra underlag för viltförvaltningen.

Metod:

Mätningarna utförs under vårvintern innan markvegetationen börjat grönska. Enbart färsk spillning inventeras, d.v.s. det som älgarna & rådjuren lämnat ifrån sig under den gångna vintern. Mätningen sker på provytor enligt ett visst system, varje provyta är 100 m² när det gäller älg och 10 m² för rådjur. Systemet för utläggning av provytor kan variera. I de inventeringar som utförs enligt ovan är det så kallade trakter som används. En trakt består av en ruta, 1x1 km. En fördel med den metoden är att man kommer tillbaka till utgångspunkten. På varje trakt läggs 40 stycken provytor ut, det vill säga 10 provytor på varje sida av trakten (100 m mellan varje provyta). Inventeraren får en startpunkt och sedan tar denne hjälp av GPS eller kompass för att komma till varje provyta. Trakterna är slumpmässigt utlagda i terrängen, vilket är viktigt för att få ett så statistiskt säkert resultat som möjligt.

När inventeringen är klar har man ett mått på hur många spillningshögar man hittat i de olika provytorna. Detta resultat kan man sedan använda för att beräkna tätheten av älg eller rådjur i det område som inventerats (brukade och stadsplanerade områden undantagna).

Foto: Mostphotos

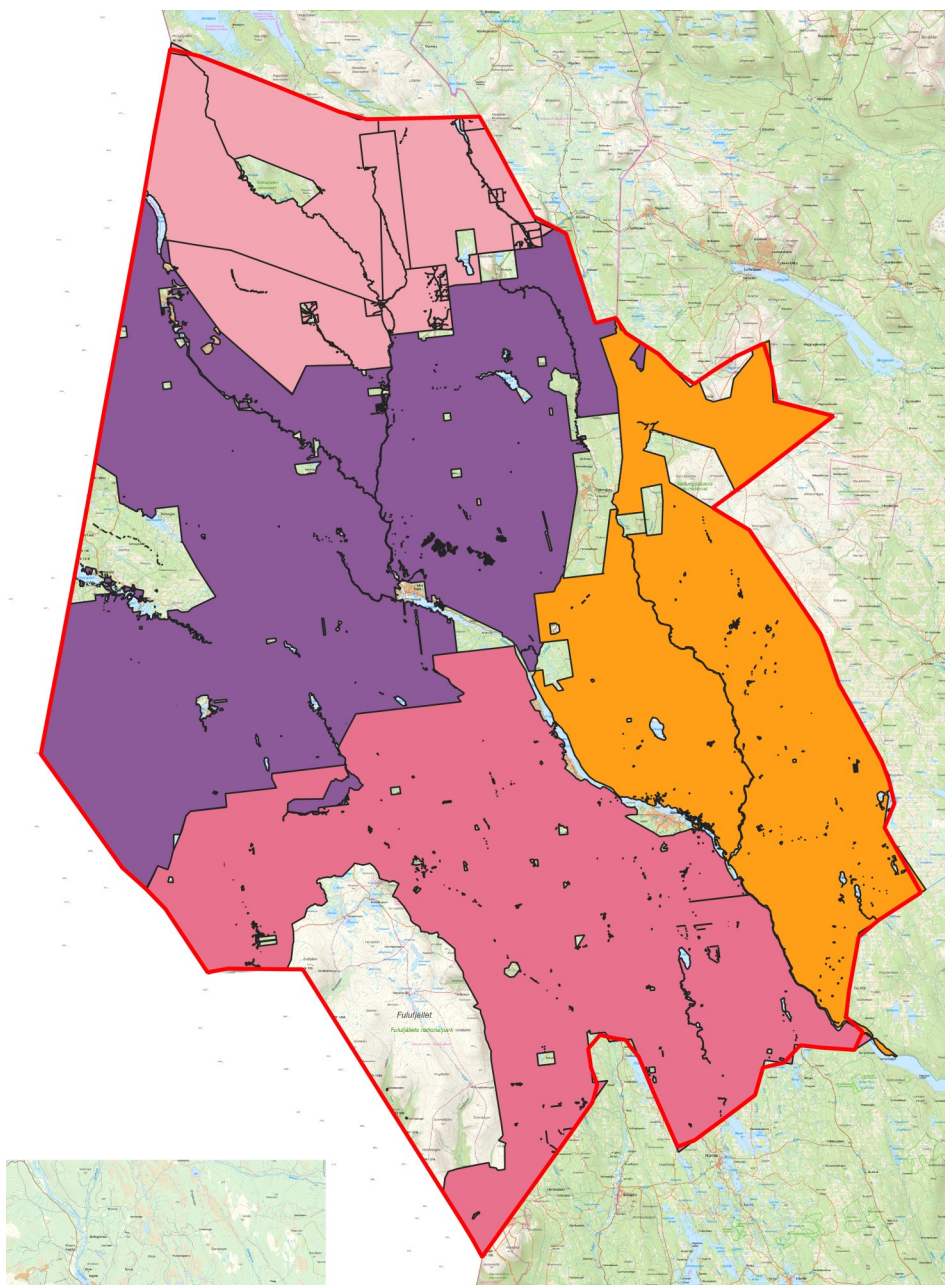

Särna-Idre Älgförvaltningsområde

Särna-Idre älgförvaltningsområde består av 402 356 ha. Skötselområdet Särna-Idre tog beslut 2024 att skicka in en ansökan att dela upp området i fyra mindre skötselområden. Områdena blev efter beslut från Länsstyrelsen Östra Särna, Västra Särna, Västra Idre och Idre fjällen som tillsammans utgör 414 117 ha. Förvaltningsområdet innehåller 2024 sju licensområden på sammanlagt 18 715 ha.

Fulufjällets och Töfsingdalens nationalparker ingår inte i arealen registrerat för älgjakt.

Bild: Kartan visar ingående skötselområden i Särna-Idre ÄFO

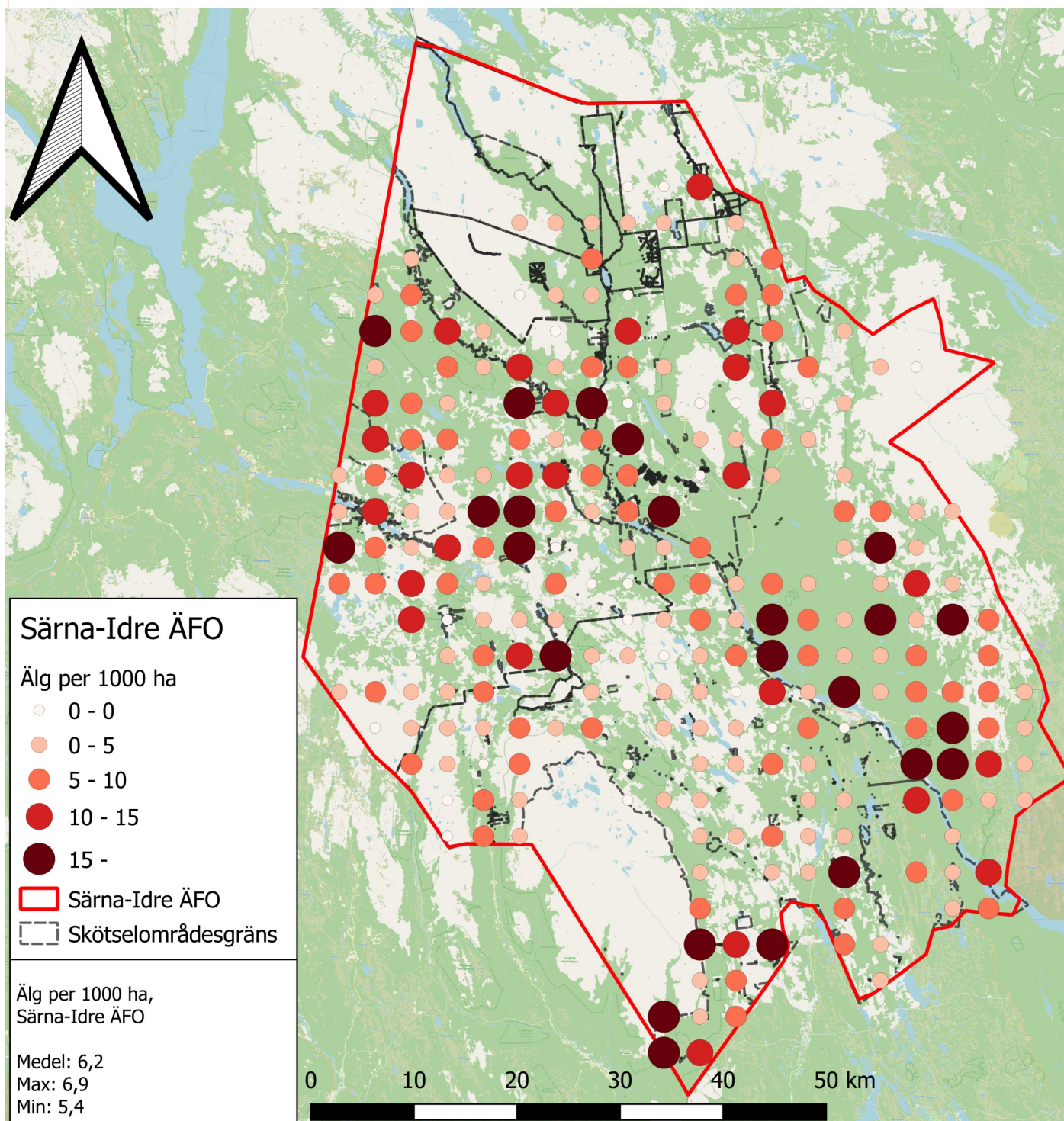

Resultat Särna-Idre ÄFO

Älg	Antal
Antal älgar per tusen hektar (95% konfidensintervall)	6,2 (5,4 - 6,9)
Antal trakter i originaldesignen	371
Antal provytor i originaldesignen	14 840
Antal trakter som inventerats	248
Antal provytor som inventerats totalt för älg	8526
Antal funna spillningshögar	2461
Antal spillningshögar per dygn	19
Antal dagar i studieperioden	247

Karta över resultat Särna-Idre ÄFO

Sammanställning resultat Särna-Idre ÄFO

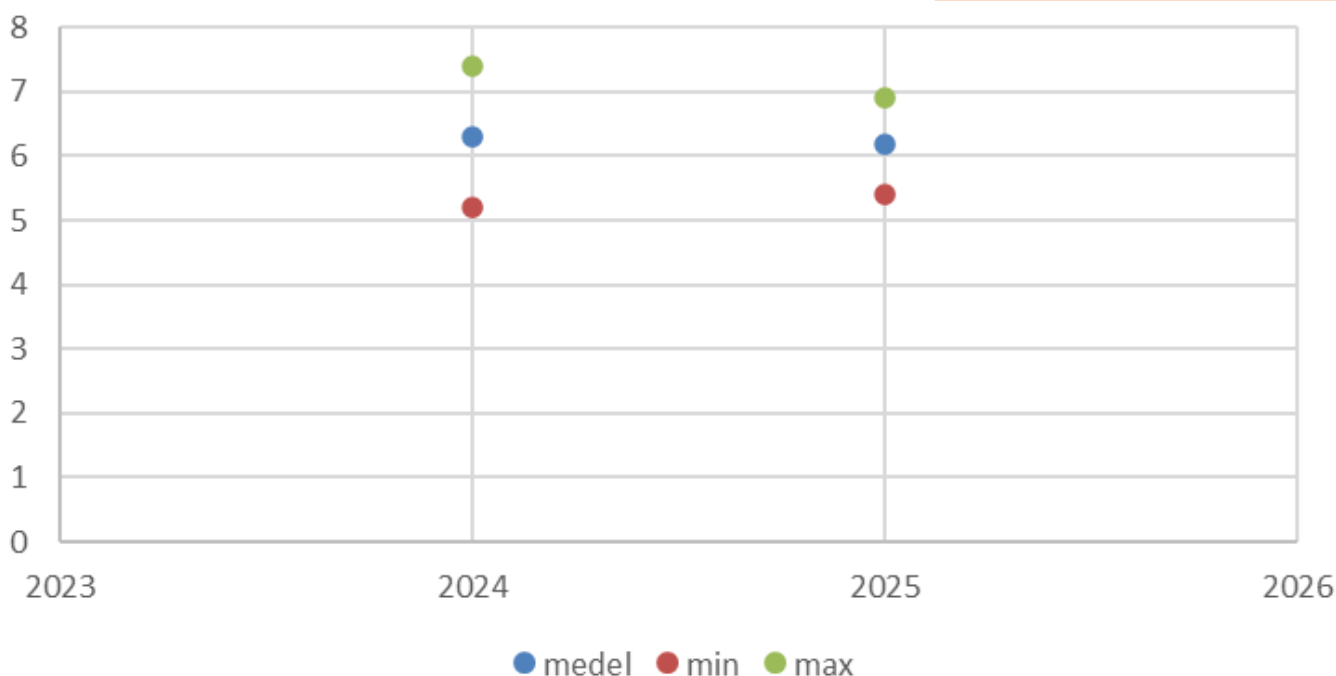
År	Medel	Min	Max	Inventerad andel av prov-
2024	6,3	5,3	7,4	51% (exklusive Idre Fjäll)
2025	6,2	5,4	6,9	57%

Resultatet inkluderar Idre Fjäll ÄSO från och med 2025. Resultatet redovisas som medelvärde tillsammans med lägsta och högsta värdet inom ett 95% konfidensintervall.

OBS!

Ytterligare ett års inventering behövs innan slutsatser kan dras av resultatet och trendlinjen

Utveckling älgthet

Resultat delområde: Idre Fjäll

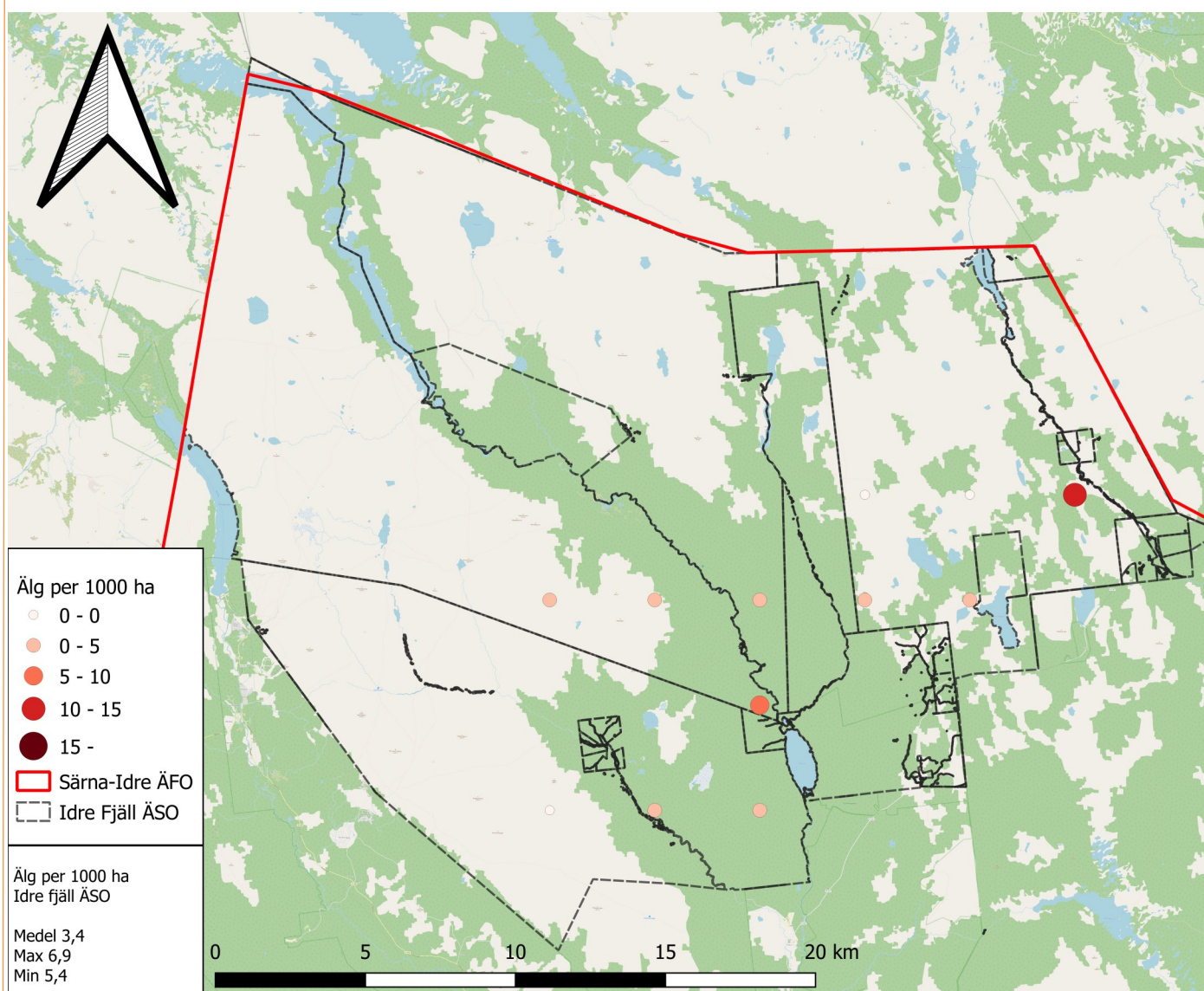
Älg	Antal
Antal älgar per tusen hektar (95% konfidensintervall)	3,4 (1,0 - 5,7)
Antal trakter i originaldesignen	48
Antal provytor i originaldesignen	1920
Antal trakter som inventerats	12
Antal provytor som inventerats totalt för älg	394
Antal funna spillningshögar	62
Antal spillningshögar per dygn	19
Antal dagar i studieperioden	247

OBS!

Idre fjäll ÄSO inventerades för första gången 2025. Totalt 25% av trakterna besöktes och 21% av provytorna inventerades.

Karta över resultat Idre Fjäll

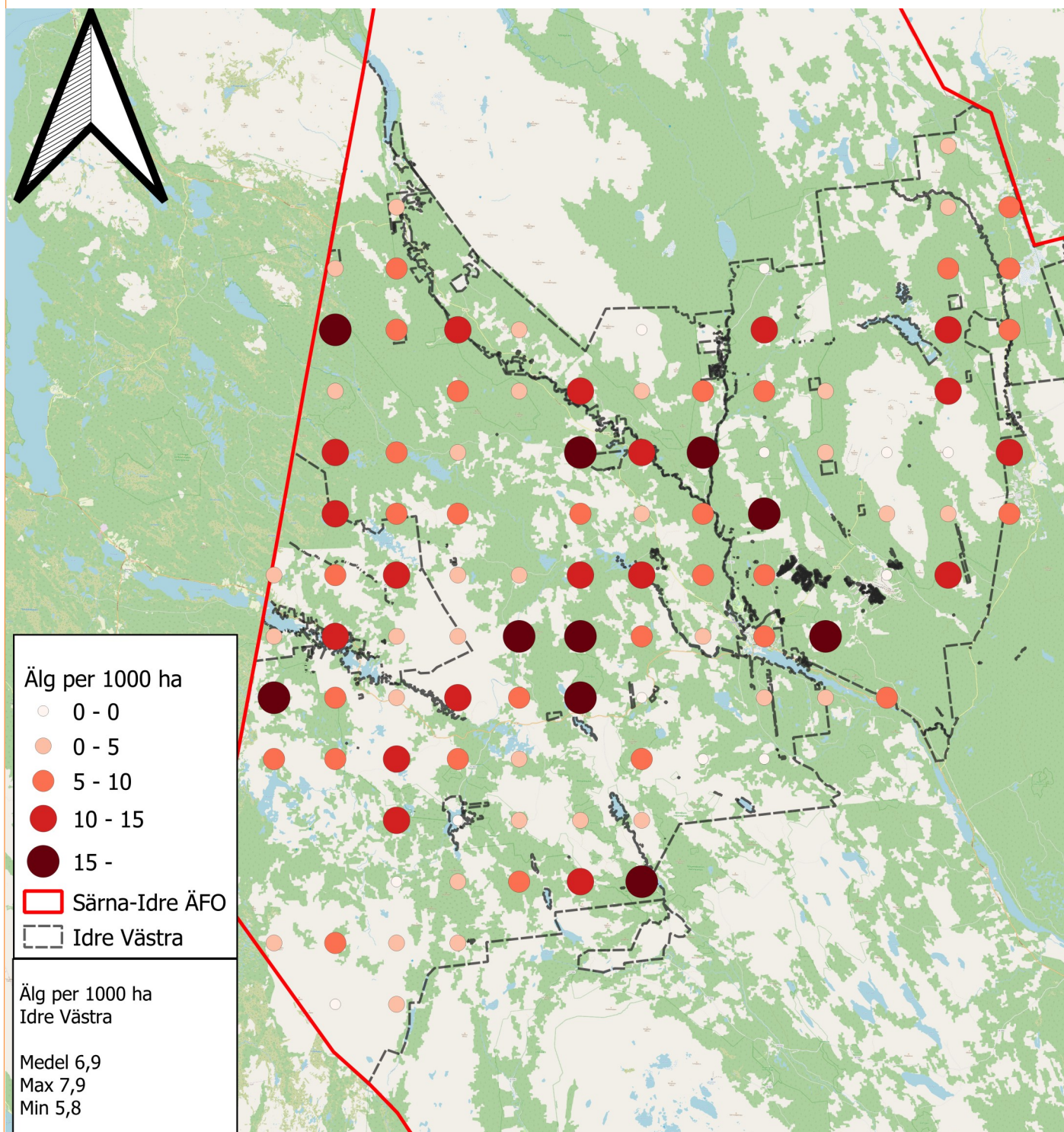

Resultat delområde: Västra Idre

Älg	Antal
Antal älgar per tusen hektar (95% konfidensintervall)	6,9 (5,8 - 7,9)
Antal trakter i originaldesignen	126
Antal provytor i originaldesignen	5040
Antal trakter som inventerats	102
Antal provytor som inventerats totalt för älg	3482
Antal funna spillningshögar	1121
Antal spillningshögar per dygn	19
Antal dagar i studieperioden	247

Karta över resultat Västra Idre

Sammanställning resultat Västra Idre

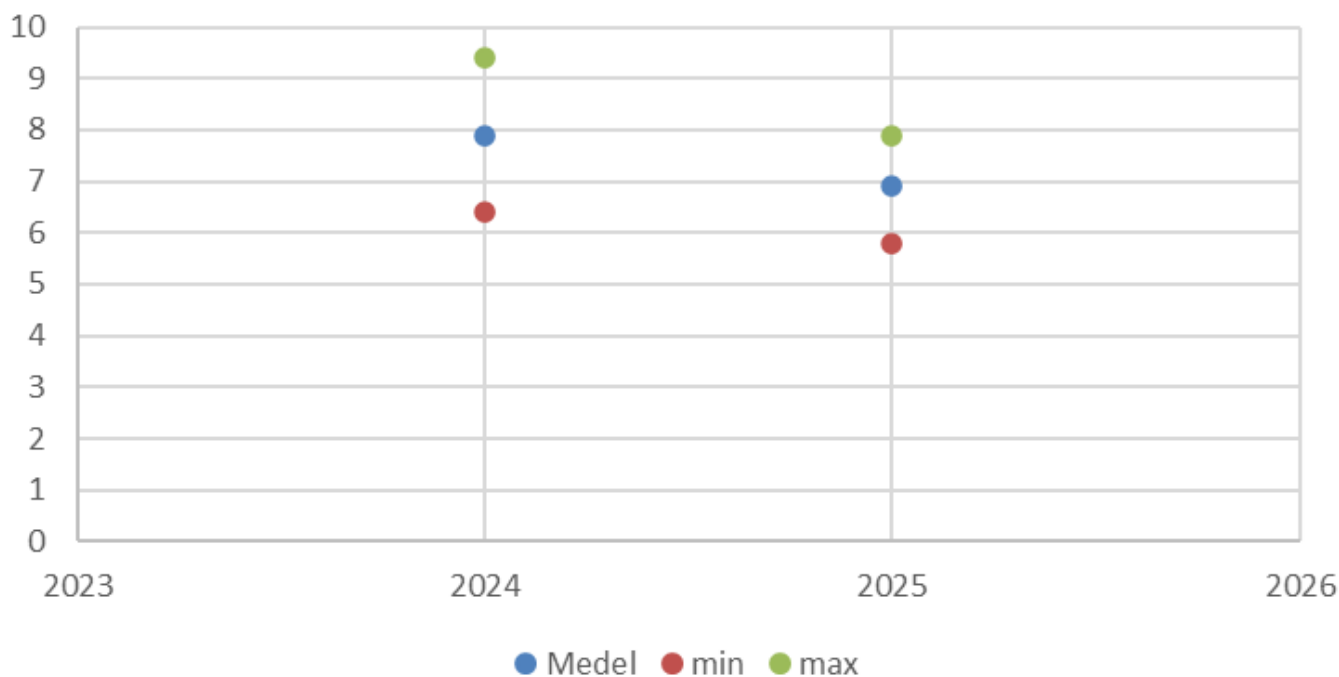
År	Medel	Min	Max	Inventerad andel av prov-
2024	7,9	6,4	9,4	68%
2025	6,9	5,8	7,9	69%

Resultatet redovisas som medelvärde tillsammans med lägsta och högsta värdet inom ett 95% konfidensintervall.

OBS!

Ytterligare ett års inventering behövs innan slutsatser kan dras av resultatet och trendlinjen

Utveckling älgtäthet

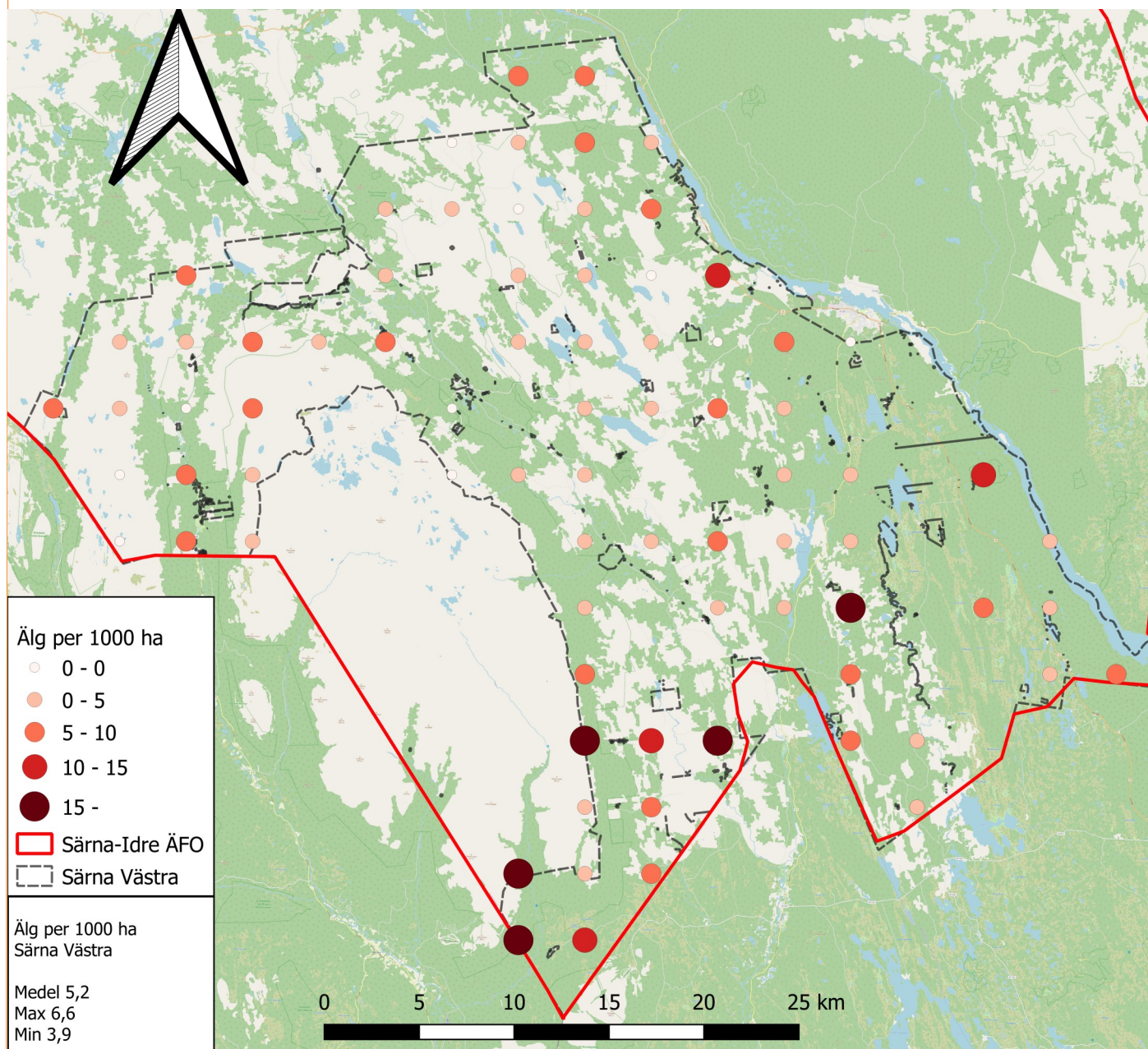

Resultat delområde: Västra Särna

Älg	Antal
Antal älgar per tusen hektar (95% konfidensintervall)	5,2 (2,1 - 4,0)
Antal trakter i originaldesignen	118
Antal provytor i originaldesignen	4720
Antal trakter som inventerats	78
Antal provytor som inventerats totalt för älg	2754
Antal funna spillningshögar	674
Antal spillningshögar per dygn	19
Antal dagar i studieperioden	247

Karta över resultat Västra Särna

Sammanställning resultat Västra Särna

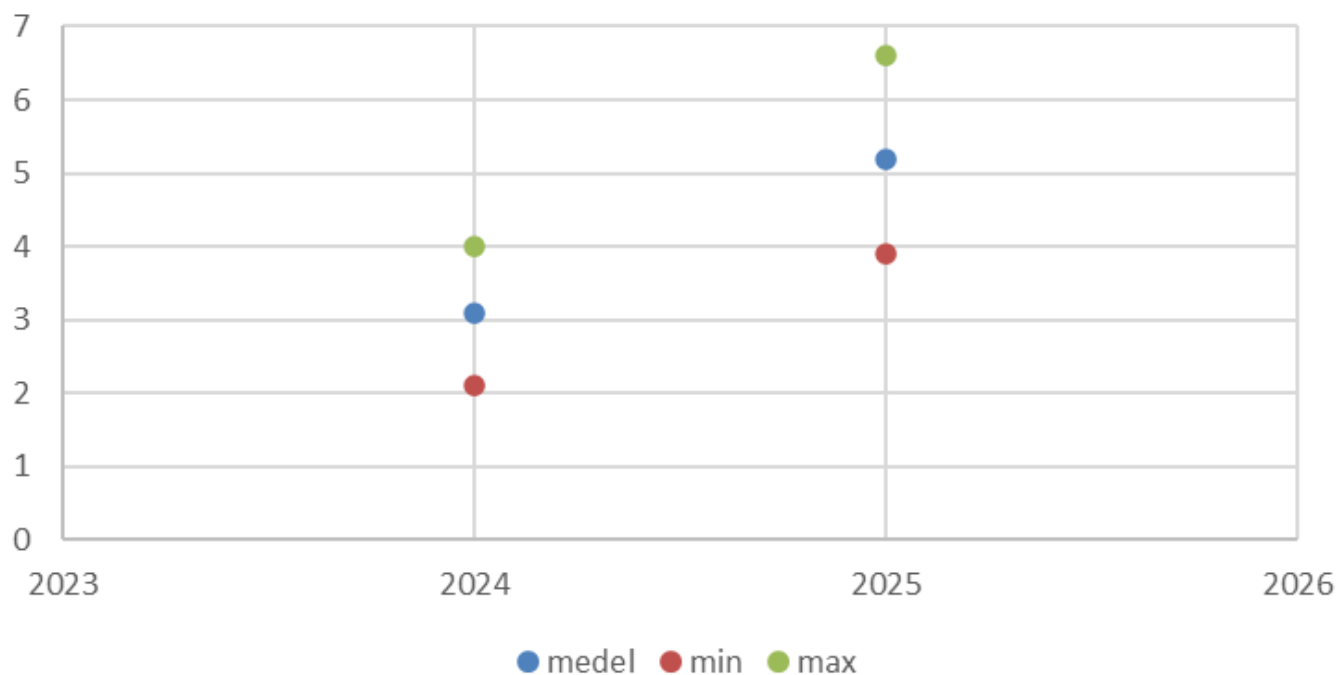
År	Medel	Min	Max	Inventerad andel av prov-
2024	3,1	2,1	4,0	51%
2025	5,2	3,9	6,6	58%

Resultatet redovisas som medelvärde tillsammans med lägsta och högsta värdet inom ett 95% konfidensintervall.

OBS!

Ytterligare ett års inventering behövs innan slutsatser kan dras av resultatet och trendlinjen

Utveckling älgthet

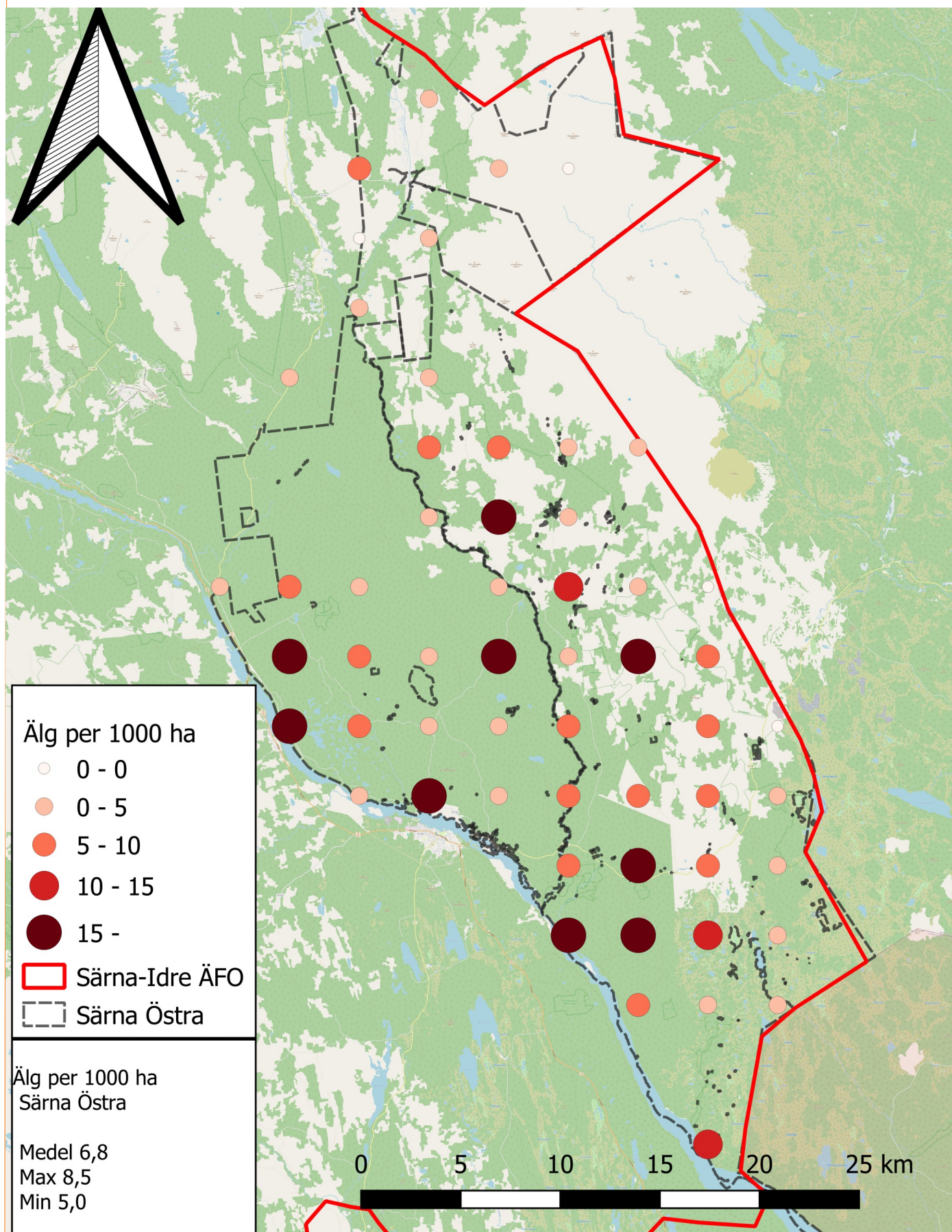

Resultat delområde: Östra Särna

Älg	Antal
Antal älgar per tusen hektar (95% konfidensintervall)	6,8 (5,0 - 8,5)
Antal trakter i originaldesignen	79
Antal provytor i originaldesignen	3160
Antal trakter som inventerats	56
Antal provytor som inventerats totalt för älg	1896
Antal funna spillningshögar	604
Antal spillningshögar per dygn	19
Antal dagar i studieperioden	247

Karta över resultat Östra Särna

Sammanställning resultat Östra Särna

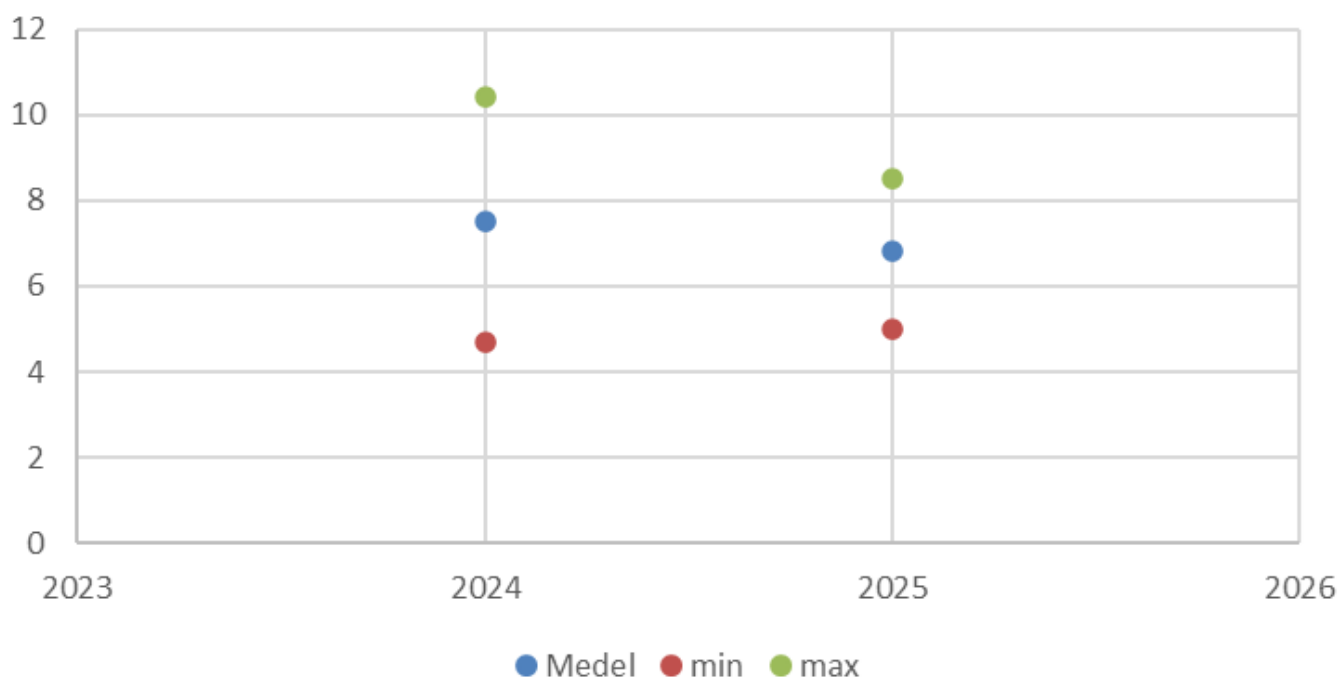
År	Medel	Min	Max	Inventerad andel av prov-
2024	7,5	4,7	10,4	57%
2025	6,8	5,0	8,5	60%

Resultatet redovisas som medelvärde tillsammans med lägsta och högsta värdet inom ett 95% konfidensintervall.

OBS!

Ytterligare ett års inventering behövs innan slutsatser kan dras av resultatet och trendlinjen

Utveckling älgtäthet

Sammanställning resultat 2024

Område	Medel	Min	Max	Inventerad andel av prov-
Särna-Idre ÄFO	6,2	5,4	6,9	57%
Idre Fjäll	3,4	1,0	5,7	21%
Västra Idre	6,9	5,8	7,9	69%
Västra Särna	5,2	3,9	6,6	58%
Östra Särna	6,8	5,0	8,5	60%

Tabellen redovisar både resultatet för hela Särna-Idre älgförvaltningsområdet och resultatet respektive delområde. Resultatet redovisas som medelvärde tillsammans med lägsta och högsta värdet inom ett 95% konfidensintervall..

Svenska Jägareförbundet är en folkrörelse med drygt 154 000 medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Förbundet bildades 1830 i syfte att rädda viltstammarna samt att främja en långsiktigt hållbar jakt. Svenska Jägareförbundet verkar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans. Förbundet har även ett jakt- och viltvårdsuppdrag av regeringen att leda delar av den praktiska jakten och viltvården i Sverige.

Länsansvarig Jaktvårdskonsulent

Anna Olofsson

Anna.olofsson@jagareforbundet.se